

የፋይናንስ ጋዜጣ ቁጥር 1/4/26
የፋይናንስ ጋዜጣ

ለክቡር አምባሳደር ተፈሪ ፍቅሬ

የአሰራር ዲሞክራሲ ሥራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ

(የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር)

አዲስ አበባ፤

ለክቡር ዶ/ር ከማል አብዱራሂም

የአሰራር ዲሞክራሲ ፕሬዝዳንት

አሰራር፤

ጉዳዩ፡- የአሰራር ዲሞክራሲ የ2014 በጀት ዓመት

ሂሳብ አዲት ሪፖርትን ይመለከታል፤

ከላይ በርዕሱ የተጠቀሰውን አዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 6 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና 12 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች በድምሩ 18 ገጽ ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን፡፡

ከሰላምታ ጋር

ገርግ በላቸው ታደሰ
የአዲስ አበባ ጋዜጣ
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የአሰላለፊ የኒቨርሲቲ
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

ጥር 2015
አዲስ አበባ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የአሰሳ ዩኒቨርሲቲ
የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ኦዲት ሪፖርት

ዩኒቨርሲቲው የተመደበለትን በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2014 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን ኦዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የአሰሳ ዩኒቨርሲቲ ሥራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን ኦዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው።

ኦዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና ኦዲተር መ/ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 እና በማሻሻያ ቁጥር 1146/2011 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ሥልጣን ሲሆን፤ ዓለም አቀፍ የኦዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው። እነዚህን የኦዲት ደረጃዎች መከተል ኦዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የኦዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል።

ኦዲታችን፡-

- የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አሀዞችና መግለጫዎችን የማደግፋ ማስረጃዎችን በናሙና ኦዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል።

ከዚህም በተጨማሪ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑን በናሙና ኦዲት ማከናወንን ይይዛል።

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢቨርሲቲው ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፣ መዛግብት፣ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በየኢቨርሲቲው ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክሉ የሚችሉ ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- ☛ የገቢ /የፅርዳታ/ የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- ☛ የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- ☛ የሂሳብ ሚዛን ሙከራ፤

ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢቨርሲቲው የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፣ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፣ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፣ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. ተገቢ የክፍያ ማስረጃ ሳይቀርብ ለውሎ አበልና ለአውሮፕላን ቲኬት በድምሩ ብር 15,036.00 ተከፍሎ በወጪ የተመዘገበ መሆኑ፤
2. የውሎ አበል ቅጽ ሳይሞላ፤ የሄዱበት ቦታና በመስክ የቆዩበት ቀናት ሳይገለጽ ለ5 ሠራተኞች በድምሩ ብር 22,048.00 የውሎ አበል የተከፈለ መሆኑ፤
3. ለጸጉር ማሰሪያና ማስዋወያ እና የሙዚቃ ክሊፕ ለሚያሰራ ተማሪ ተገቢ ማስረጃ ባልቀረበበት ሁኔታ አዲስ አበባ ለሄደበት ውሎ አበል በሚል በድምሩ ብር 27,520.00 ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤

4. በ2013 በጀት ዓመት የተሻለ አፈጻጸም ላከናወኑ 76 መካከለኛ አመራሮች፤ መምህራን እና የአስተዳደር ሠራተኞች ማነቃቂያና ዕውቅና ለመስጠት በሚል ብር 365,809.15 ከመመሪያ ውጭ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

ከላይ ከተገለጹት ሁኔታዎች በስተቀር የዩኒቨርሲቲው የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2014 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት ትክክለኛውን ገጽታ ያሳያሉ።

ምንም እንኳ ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው ቢሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል።

1. ትኩረት የሚያሻቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)፤

- 1.1. ለትራንስፖርት አገልግሎት የተከፈለው ብር 1,590.00 በትክክለኛው የወጪ ሂሳብ መደብ ያልተመዘገበ መሆኑ፤
- 1.2. ለዩኒቨርሲቲው በበጀት ዓመቱ በየበጀት አርዕስቱ የተመደበው የተስተካከለ በጀት እና ሥራ ላይ የዋለው ሂሳብ ሲመዘዝን ከመደበኛ በጀት ብር 854,884.30 ሥራ ላይ ያልዋለ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

2. የሕጋዊነት ጉዳዮች (Compliance Issues)፤

- 2.1. በድምሩ ብር 5,738,248.00 ተሰብሳቢ ሂሳብ በወቅቱ ያልተወራረደ መሆኑ፤
- 2.2. ከመደበኛ በጀት በተለያዩ ሂሳብ መደቦች ብር 1,294,193.25 ከተፈቀደው በጀት በላይ ወጪ የተደረገ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

3. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)፤

- 3.1. የዩኒቨርሲቲው ንብረት አስተዳደር በመንግሥት የንብረት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 649/2001 እና በተጨማሪም ይህንኑ ለማስፈጸም በወጣው የመንግሥት ንብረት አስተዳደር መመሪያ ቁጥር 9/2003 መሰረት የሚፈጸም መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

በቋሚ ዕቃ ግምጃ ቤት፤

- ሞንታርቦ ብዛት 10፣ የመኪና ጎማ ብዛት 4፣ ባውልስ፣ የግንባታ ማንኪያ፣ ለጤና አገልግሎት የሚውል ከተር ማሽን፣ የላፕቶፕ ባትሪ ብዛት 28፣ የላብራቶሪ ጠረጴዛ ብዛት 9፣ ናይትሮጂን ዲተርጀንት ብዛት 1፣ የተለያዩ የመኪና መለዋወጫ ዕቃዎች፣ የላብራቶሪ ጠርመሽ ብዛት 6፣ ፕሪንተር ብዛት 1 እና የተለያዩ ማሽኖች ያለአገልግሎት በግምጃ ቤት ተቀምጠው የሚገኙ መሆኑ፤
- አገልግሎት የሚሰጡና የሚወገዱ ዕቃዎች ሳይለዩ በአንድ ላይ የተቀመጡ መሆኑ፤

በወፍጮ ቤት፤

- አዲስ የተገዛ የጤፍ ማበጠሪያ ማሽን ያለአገልግሎት በግምጃ ቤት ተቀምጦ የሚገኝ መሆኑ፤
- ሁለት የእህል ወፍጮዎች ተበላሽተው የቆሙ መሆኑ፤

በተማሪዎች የምግብ ጥሬ ዕቃ ግምጃ ቤት፤

- ለተማሪዎች የምግብ አገልግሎት የሚውሉ የምግብ ጥሬ ዕቃዎች የሚቀመጡበት ግምጃ ቤት ፍላጎት ያለበት በመሆኑ ዕቃዎችን በአግባቡ ለመጠበቅ የማያስችል መሆኑ፤

በቁጥር 2 የተማሪዎች ካፍቴሪያ፤

- ምግብ ለማዘጋጀት የሚያገለግሉ የተለያዩ ዕቃዎች (የድንች መፍጫ ብዛት 1፣ የሽንኩርት መፍጫ ብዛት 9፣ የዳቦ ማሽን ብዛት 1፣ የዳቦ ሊጥ ማከፈሻ ማሽን ብዛት 1፣ የስጋ መፍጫ ብዛት 1) በብልሽት ምክንያት አገልግሎት የማይሰጡ መሆኑ፤
- በግምጃ ቤቱ የሚገኙ ኮምፒውተር ወረቀቶች፣ የተበላሽ ሳኒታይዘር፣ ፍሊፕ ቻርጅ፣ ፕላስቲኮችና የብረት ድስቶች በአግባቡ ተለይተው ያልተቀመጡና መወገድ ያለባቸው ዕቃዎች ያልተወገዱ መሆኑ፤

በተማሪዎች ክሊኒክ፤

- ብዛት ያላቸው የአገልግሎት ጊዜያቸው ያለፈ መድሃኒቶች በአንድ ክፍል ተለይተው የተቀመጡ ቢሆንም ያልተወገዱ መሆኑ፤

በሚወገዱ ዕቃዎች ግምጃ ቤት፤

- መወገድ ያለባቸው በርካታ የመኪና ጎማዎች፣ የመኪና መለዋወጫ ዕቃዎች፣ ፎቶ ኮፒ ማሽን፣ 8 ፕሪንተር፣ ቲቪ፣ የውሃ ማጣሪያ፣ የፒኤስ፣ ላፕቶፕ፣ ምጣድ፣ ፍሪጆች፣

[Handwritten signature]

ዴስክ ቶፕ ኮምፒውተሮች ወ.ዘ.ተ ሳይወገዱ በግምጃ ቤት የሚገኙ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

3.2. የዩኒቨርሲቲው ተሽከርካሪዎች አጠባበቅ አዲት ሲደረግ፤

- የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-17012 ሰን ሎንግ መኪና እና የሰሌዳ ቁጥር ኢት-04-03230 የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር (ሊብሬ) የሌላቸው መሆኑ፤
- የሁለት መኪናዎች (የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-15489 እና ኢት 4-14414) የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር (ሊብሬ) በትምህርት ሚኒስቴር ስም መሆኑና ወደ ዩኒቨርሲቲው እንዲተላለፍ ያልተደረገ መሆኑ፤
- የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-27323 ዶንግፋግ እና የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-14414 ኒሳን ተሽከርካሪዎች በብልሽት ምክንያት በግቢው ውስጥ ለረጅም ጊዜ ቆመው የሚገኙ መሆኑ፤
- የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-420474፤ 4-17012፤ 4-15489፤ 4-12017 እና 04-03230 ተሽከርካሪዎች በብልሽት ምክንያት ቆመው የሚገኙ መሆኑ፤
- የሠሌዳ ቁጥር 0512 ሞተር ሳይክል በብልሽት ምክንያት ለረጅም ጊዜ ቆሞ የሚገኝ መሆኑ፤
- በዩኒቨርሲቲው ያልተመዘገቡ፤ የሠሌዳ ቁጥር የሌላቸው እና ለማን እንደተሰጡ የማይታወቅ የሚያገለግሉ 6 ሞተር ሳይክሎች የሚገኙ መሆኑ፤
- ለዩኒቨርሲቲው ተሽከርካሪዎች የተሟላ ማህደር (ፋይል) ያልተዘጋጀ መሆኑ፤ በአዲቱ ወቅት ታውቋል።

3.3. የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት በየበጀት ዓመቱ የዩኒቨርሲቲውን ሂሳብ አዲት አድርጎ ሙያዊ አስተያየትና የማሻሻያ ሃሳቦች ያቀረበ ሲሆን፤ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት ዩኒቨርሲቲው ተገቢውን እርምጃ የወሰደ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡- የ2013 በጀት ዓመት ግኝቶች፤

- በበጀት ዓመቱ (2013) ዩኒቨርሲቲውን ለለቀቁ ሠራተኞች በድምሩ ብር 35,190.00 ደመወዝና የቤት አበል አላግባብ የተከፈለ መሆኑ፤
- በሚሰሩበት ዩኒቨርሲቲ ለሚሰለጥኑ መምህር ከመመሪያ ውጭ ብር 4,200.00 የቤት ኪራይ ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤
- የሐምሌ/2012 ደመወዝ ክፍያ ሲፈጸም ለአንድ ሠራተኛ ብር 1,958.00 በድጋሚ የተከፈለ መሆኑ፤

- መወገድ ያለባቸው የተለያዩ ዕቃዎች ሳይወገዱ በግምጃ ቤት የሚገኙ መሆኑ፤
- የሰሌዳ ቁጥር ኢት 4 -17012 ሰን ሎንግ መኪና የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር (ሊብሬ) የሌለው መሆኑ፤
- የሁለት መኪናዎች (የሠሌዳ ቁጥር ኢት 4-15489 እና ኢት 4-14414) የባለቤትነት መታወቂያ ደብተር (ሊብሬ) በትምህርት ሚኒስቴር ስም መሆኑና ወደ ዩኒቨርሲቲው እንዲተላለፍ ያልተደረገ መሆኑ፤
- ለዩኒቨርሲቲው ተሽከርካሪዎች ማህደር (ፋይል) ያልተዘጋጀ መሆኑ፤

የ2012 በጀት ዓመት ግኝት፤

- በበጀት ዓመቱ (2012) ዩኒቨርሲቲውን ለለቀቁ ሠራተኞች በድምሩ ብር 54,444.21 ደመወዝና የቤት አበል አላግባብ የተከፈለ መሆኑ፤

ከላይ የተዘረዘሩት ግኝቶች ላይ የማስተካከያ እርምጃ እንዲወሰድ ያሳሰብን ቢሆንም የማስተካከያ እርምጃ አልተወሰደም፡፡

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት

ጥር 2015

